

Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”
Academia Română - Filiala Iași

Institutul de Economie Agrară București
I.N.C.E. - Academia Română

ZILELE ACADEMICE IEȘENE
Ediția a XXXIX-a

Sesiunea științifică
***Vectori ai dezvoltării rurale în Regiunea
Nord-Est a României***
(ediția a IV-a)

16 octombrie 2024
(on-line)

Organizatori:

- ✓ Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane” - Academia Română, Filiala Iași
- ✓ Institutul de Economie Agrară (Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”) București - Academia Română

Comitetul științific:

- Dr. Cecilia Alexandri – Director, Institutul de Economie Agrară, București
- Dr. Cornelia Alboiu – Șef sector Piețe agricole, Institutul de Economie Agrară, București
- Dr. Krisztina Melinda Dobay – Coordonator Colectivul de Economie Rurală, Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane” Iași
- Dr. Sebastian Doboș - Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane” Iași
- Dr. Camelia Gavrilăscu - Șef sector Economia fermelor și a mediului, Institutul de Economie Agrară, București
- Dr. Lucian Luca – Director adjunct, Institutul de Economie Agrară, București
- Dr. Daniela Matei - Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane” Iași
- Prof. univ. Dr. Nicoleta Mateoc-Sîrb – Coordonator, Centrul de Cercetări pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României, Academia Română – Filiala Timișoara
- Drd. Georgiana Tacu-Hârșan - Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane” Iași
- Dr. Mihai Talmăciu – conferențiar universitar, Universitatea “Alexandru Ioan Cuza”, Iași
- Dr. Monica Mihaela Tudor – Șef sector Economie și dezvoltare rurală, Institutul de Economie Agrară, București

Comitetul de organizare:

Krisztina Melinda Dobay, ICES „Gheorghe Zane” Iași

Camelia Gavrilăscu, IEA - AR București

Daniela Matei, ICES „Gheorghe Zane” Iași

Elisabeta Ștefania Roșu, IEA - AR București

Informații practice

Sesiunea științifică va avea loc **on-line**, în data de **16 octombrie 2024**, începând cu ora **9:30**, pe platforma **Zoom**. Datele de conectare sunt:

Join Zoom Meeting

<https://uso2web.zoom.us/j/82872563897?pwd=saNnK5dgD8PwbvnTHMBhUvLCTvIBAJ.1>

Meeting ID: 828 7256 3897

Passcode: 874973

Contact și informații suplimentare E-mail: dobaykrisztinamelinda@yahoo.com

PROGRAM

9:15-9:30 Conectarea participanților pe platforma ZOOM

9:30-9:35 Deschiderea oficială a sesiunii științifice

9:35- 11:55 Partea I – moderator Krisztina Melinda Dobay

Dan-Marius VOICILAȘ, Lucian LUCA, Monica-Mihaela TUDOR, Camelia GAVRILESCU, Daniela GIURCĂ, Cecilia ALEXANDRI, Diana Maria DRIGĂ, Marie-Jacqueline LEONTE - *Instrumente de evaluare utilizate pentru crearea Planului Național Strategic*

Ana URSU - *Reziliența și sustenabilitatea sistemelor de producție agricolă în Regiunea Nord-Est*

Eugenia LUCAȘENCO (Republica Moldova), Alexandru CEBAN (Republica Moldova) - *Promovarea practicilor sustenabile în agricultura Republicii Moldova în contextul modernizării acesteia*

Monica Mihaela TUDOR - *Prosperitatea rurală – între așteptări și intervenții publice*

Marie-Jacqueline LEONTE - *Exemplul a opt state membre ale Uniunii Europene privind alocările financiare în perioada 2023-2027*

Ciprian IFTIMOAEI - *Agricultura județului Iași reflectată în datele Recensământului General Agricol: runda 2020 comparativ cu runda 2010*

Camelia APETROAIE - *Provocări și oportunități în activitatea fermierilor*

12:00 – 14:20 Partea a II-a – moderator Camelia Gavrilescu

Irina MANOLESCU, Mihai TALMACIU - *Leadership regional vs. structuri calcificate: analiza Grupurilor de Acțiune Locală din Regiunea Nord – Est a României*

Mihai TALMACIU, Irina MANOLESCU, Krisztina Melinda DOBAY - *Rolul rețelelor comunitare în îmbunătățirea rezilienței comunităților rurale periferice din Regiunea Nord-Est a României*

Daniela MATEI – *Gestiunea integrată a vulnerabilităților din comunitățile montane*

Sorinel Ionel BUCUR - *Infrastructura – vector al dezvoltării durabile în spațiul rural din Regiunea Nord-Est*

Elisabeta Ștefania ROȘU - *Exploatațiile agricole românești – evoluție și mutații structurale*

Krisztina Melinda DOBAY – *Factori determinanți ai dezvoltării formelor asociative și organizațiilor de producători din România*

Sebastian DOBOȘ - *Repere teoretice privind valorificarea produselor agricole obținute în cadrul micilor exploatații postbelice din Regatul României*

14:30 -16:30 Partea a III-a – moderator Daniela Matei

Simona-Roxana ULMAN, Evan BOYLE (Irlanda) - *Angajament pentru o transformare societală durabilă. Abordare cu accent pe schimbările climatice*

Carmen-Andreea BĂDĂLUȚĂ - *Tehnici și metode nucleare privind reziliența agriculturii la schimbările climatice în Regiunea Nord – Est a României*

Viorica POPA (Republica Moldova), Sergiu ȚIRIGAN (Republica Moldova) - *Valorificarea energiei solare în consolidarea rezilienței consumatorilor de energie din Republica Moldova: dezvoltarea cadrului de reglementare*

Dan-Marius VOICILAȘ, Monica-Mihaela TUDOR, Lucian LUCA, Camelia GAVRILESCU, Elisabeta-Ștefania ROȘU, Anca-Marina IZVORANU, Florentina-Cornelia ALBOIU, Sorinel-Ionel BUCUR, Mihai-Alexandru CHIȚEA - *Cercetare conceptuală privind strategia națională în bioeconomie*

Camelia GAVRILESCU, Monica Mihaela TUDOR, Marie-Jacqeline LEONTE, Dan-Marius VOICILAȘ, Vergina CHIRIȚESCU, Andreea PANTAZI, Tudor RADU - *Fluxuri de biomasă și factori de influență într-o rețea de ferme mici mixte – studiu de caz în GAL „Făgărașul de Sud - Ținutul Posadelor”*

Lucian TANASĂ - *Sisteme agroalimentare locale și lanțuri scurte de aprovizionare din județul Bacău – Ferme mari vs. mici producători locali*

16:30 -16:45 Partea a IV-a - discuții și reflecții finale

REZUMATE
ABSTRACTS

Instrumente de evaluare utilizate pentru crearea Planului Național Strategic

Dan-Marius Voicilaș^{1,2}, Lucian Luca¹, Monica-Mihaela Tudor¹, Camelia Gavrilescu¹, Daniela Giurcă¹, Cecilia Alexandri¹, Diana Maria Drigă¹, Marie-Jacqueline Leonte¹

¹Institutul de Economie Agrară – Academia Română, București

²Universitatea Hyperion - Facultatea de Științe Economice

E-mail: dmvoici@yahoo.com

Uniunea Europeană (UE) dezvoltă și implementează o serie de programe și planuri pentru agricultură care vizează asigurarea dezvoltării durabile a sectorului agricol în statele membre. În acest sens, Politica Agricolă Comună (PAC) reglementează aspecte ale agriculturii și dezvoltării rurale. În cadrul PAC, statele membre elaborează și aplică planuri naționale strategice care trebuie să respecte obiectivele și principiile generale ale stabilității UE.

Prin planuri strategice, UE alocă resurse strategice pentru a asigura un management eficient și echitabil pentru o dezvoltare durabilă a sectorului agricol și a comunităților rurale. În acest fel, autoritățile contribuie la reducerea discrepanțelor dintre zonele urbane și cele rurale, îmbunătățirea calității vieții, stimularea creșterii economice și inovarea în sectorul agricol, îmbunătățirea securității alimentare și reducerea sărăciei. De asemenea, poate contribui la crearea de locuri de muncă și la dezvoltarea economică în întreaga țară.

Această lucrare prezintă noile forme de instrumente și sprijin introduse în România prin Planul Strategic PAC 2023-2027, care ajută sectoarele agricole mai puțin exploatate, dar cu potențial, din România. Metodele și instrumentele inovatoare sunt noi pentru majoritatea potențialilor utilizatori finali și aceștia au nevoie de îndrumare pentru a înțelege soluțiile disponibile și funcționarea acestora, precum și implicațiile utilizării lor într-un context național.

În urma discuțiilor cu experții, rezultatele arată dificultățile întâmpinate și oferă idei de orientare pentru următoarea perioadă de programare. Dintre numeroasele sugestii, analizăm câteva dintre ele.

Cuvinte cheie: România, Politica Agricolă Comună, Planul Național Strategic 2023-2027, instrumente, forme de sprijin.

Evaluation tools used to create the National Strategic Plan

Dan-Marius Voicilaș^{1,2}, Lucian Luca¹, Monica-Mihaela Tudor¹, Camelia Gavrilescu¹, Daniela Giurcă¹, Cecilia Alexandri¹, Diana Maria Drigă¹, Marie-Jacqueline Leonte¹

¹Institute of Agricultural Economics of the Romanian Academy, Bucharest

²Hyperion University - Faculty of Economic Sciences

The European Union (EU) develops and implements a series of programs and plans for agriculture aimed at ensuring the sustainable development of the agricultural sector in member states. In this sense, the Common Agricultural Policy (CAP) regulates aspects of agriculture and rural development. Within the framework of the CAP, member states design and apply national strategic plans that must comply with the objectives and general principles of EU stability. Through strategic plans, the EU allocates strategic resources to ensure efficient and equitable management for sustainable development of the agricultural sector and rural communities. In this way, the authorities contribute to reducing the disparities between urban and rural areas, improving the quality of life, stimulating economic growth and innovation in the agricultural sector, improving food security, and reducing poverty. It can also contribute to job creation and economic development across the country.

This paper presents the new types of instruments and support introduced in Romania by the Strategic Plan for CAP 2023-2027, which aim to assist the underutilized but high-potential agricultural sectors of Romania. These innovative methods and tools are new to most potential end-users, and they need guidance to understand the available solutions, their functioning, and the implications of their use within a national context.

After discussions with experts, the results show the difficulties encountered and provide direction for the next programming period. Among the many suggestions, we emphasize a few key recommendations.

Keywords: Romania, Common Agricultural Policy, National Strategic Plan 2023-2027, instruments, forms of support.

Reziliența și sustenabilitatea sistemelor de producție agricolă în Regiunea Nord-Est

Ana Ursu

Institutul de Cercetare pentru Economia Agriculturii și Dezvoltare Rurală, București
E-mail: ursu.ana@iceadr.ro

Creșterea rezilienței sistemelor de producție agricolă și dezvoltarea lor sustenabilă sunt esențiale pentru a face față schimbărilor climatice, degradării resurselor naturale și a vulnerabilității economice. Scopul studiului este de a identifica și evalua metodele, strategiile și politicile care pot conduce la creșterea capacității sistemelor de producție de a face față provocărilor actuale, dar și de a promova practici agricole durabile care să sprijine atât securitatea alimentară, cât și calitatea mediului înconjurător. Pentru atingerea scopului propus vor fi analizați o serie de indicatori de eficiență economică, de reziliență, de dezvoltare durabilă, de politici și guvernare, etc., indicatori care să reflecte performanța, durabilitatea și adaptabilitatea sistemelor agricole în regiunea Nord-Est. Metodologia cercetării se bazează pe următoarele metode: analiza, sinteza, comparația, precum și pe metoda seriilor cronologice, corelației și regresiei. Studiul contribuie la evaluarea și monitorizarea continuă a progresului către obiectivele de reziliență și de dezvoltare durabilă a sistemelor de producție agricolă în Regiunea Nord-Est. Baza informațională oferită de indicatorii analizați contribuie la dezvoltarea de recomandări care să încurajeze tranziția către practici agricole mai sustenabile și care să sprijine fermierii în adoptarea de tehnologii și practici reziliente.

Cuvinte cheie: vulnerabilitate, practici agricole, politici și guvernare, specializare inteligentă, Regiunea Nord-Est.

Resilience and sustainability of agricultural production systems in the North-East Region

Ana Ursu

Research Institute for Agricultural Economics and Rural Development, Bucharest

Increasing the resilience of agricultural production systems and their sustainable development is essential to cope with climate change, natural resource degradation, and economic vulnerability. The aim of the study is to identify and evaluate methods, strategies, and policies that can increase the capacity of production systems to cope with current challenges and promote sustainable agricultural practices that support both food security and environmental quality. To achieve the study's objective, a range of indicators of economic efficiency, resilience, sustainability, policy and governance, etc. will be analysed. These indicators reflect the performance, sustainability, and adaptability of agricultural systems in the North-East Region. The research methodology is based on the following methods: analysis, synthesis, comparison, as well as time series, correlation, and regression methods. The study

contributes to the assessment and continuous monitoring of progress in achieving the goals of resilience and sustainable development of agricultural production systems in the North-East Region. The information base provided by the analysed indicators will contribute to the development of recommendations to promote the transition to more sustainable agricultural practices and to support farmers in adopting resilient technologies and practices.

Keywords: vulnerability, agricultural practices, policies and governance, smart specialization, North-East Region.

Promovarea practicilor sustenabile în agricultura Republicii Moldova în contextul modernizării acesteia

Eugenia Lucaşenco, Alexandru Ceban

Institutul Național de Cercetări Economice, Academia de Studii Economice,
Republica Moldova

E-mail: eugenia_lucasenco@yahoo.com, ceban_alexander@yahoo.com

Sectorul agricol din Republica Moldova se confruntă cu o perioadă importantă de transformare și modernizare, în special în lumina celor mai recente evenimente desfășurate la nivel mondial. Provocările actuale precum pandemia Covid-19, războiul ruso-ucrainean, criza energetică și schimbările climatice reprezintă un impediment în atingerea unui sector agricol durabil, rezistent și modern. Modernizarea sectorului agricol nu mai poate fi observată doar prin creșterea producției, productivității, realizărilor tehnice etc. Aceasta necesită o abordare modernă care să țină cont de evoluția naturală a sectorului, precum și de durabilitatea acestuia în timp. Scopul lucrării este de a analiza practicile sustenabile existente în agricultura moldovenească prin intermediul documentelor de politici, sprijinul public și alte tipuri de intervenții și de a oferi recomandări pentru promovarea și ecologizarea ulterioară a sectorului. Metodele aplicate sunt reprezentate de sinteza materialului empiric și aplicativ care a permis realizarea unor legături logice între elementele lucrării; metodele de inducție și deducere în vederea elaborării concluziilor lucrării a recomandărilor; și analiza documentelor și datelor, care s-a bazat pe cercetarea exhaustivă a literaturii de specialitate, a documentelor de politici, a bazelor de date naționale și internaționale în vederea realizării părții analitice. Concluziile arată că adoptarea și promovarea practicilor durabile în agricultura Republicii Moldova vor avea un efect pozitiv asupra durabilității și modernizării sectorului. În același timp, aplicarea acestora reprezintă un pas important în integrarea în Uniunea Europeană și armonizarea politicilor cu principiile principale ale Politicii Agricole Comune a UE.

Cuvinte cheie: agricultură, durabilitate, Republica Moldova, măsuri durabile.

Promoting sustainable practices in Moldovan agriculture in the context of its modernization

Eugenia Lucaşenco, Alexandru Ceban

National Institute for Economic Research, Academy of Economic Studies,
Republic of Moldova

The Moldovan agricultural sector is facing an important period of transformation and modernization, especially in light of recent worldwide events. The current challenges, such as the COVID-19 pandemic, the Russian-Ukrainian war, the energy crisis, and climate change, represent impediments to achieving a sustainable, resilient, and modern agricultural sector. The modernization of the agricultural sector can no longer be viewed solely through increasing production, productivity, technical achievements, etc. It requires a modern approach that considers the natural evolution of the sector as well as its long-term durability. The aim of the paper is to analyze the existing sustainable

practices in Moldovan agriculture through policy documents, public support, and other types of interventions, and to provide recommendations for further promoting these practices and greening of the sector. The methods applied include synthesis of the empirical and applied material that allowed the realization of logical linkages between the elements of the paper; methods of induction and deduction to reach the study's conclusions and develop appropriate recommendations; and the analysis of documents and data, which was based on the exhaustive research of specialized literature, policy documents, and national and international databases to complete the analytical part. The conclusions state that the adoption and promotion of sustainable practices in Moldovan agriculture will positively affect the sector's sustainability and modernization. At the same time, their application represents an important step in European Union integration and policy alignment with the main principles of the EU Common Agricultural Policy.

Key words: agriculture, sustainability, Republic of Moldova, sustainable measures.

Prosperitatea rurală – între așteptări și intervenții publice

Monica-Mihaela Tudor

Institutul de Economie Agrară – Academia Română, București

E-mail: monik_sena@yahoo.com

Lucrarea a vizat realizarea unei paralele între viziunea pentru dezvoltarea durabilă a spațiului rural în percepția părților interesate din România și liniile directoare ale noului Plan Național Strategic 2023-2027 în scopul de a sintetiza punctele de convergență între aceste două abordări. Abordarea participativă în cadrul discuțiilor tip focus grup a fost principalul instrument de co-creare a unei viziuni pe termen lung pentru zonele rurale din România. Analiza conținutului Planului Strategic PAC 2023-2027 a vizat raportarea măsurii în care nevoile identificate în consultarea publică cu stakeholderii rurali își găsesc suport în intervențiile actualului plan strategic. Între viziunea pe termen lung rezultată din dialogul cu părțile interesate și viziunea PNS există puncte de convergență în ceea ce privește abordarea nevoilor: creșterea prosperității rurale prin integrarea pe filierele agro-alimentare a producătorilor autohtoni. Există, de asemenea și aspecte nevălgate fără rezolvarea cărora economiile rurale nu își pot atinge prosperitatea potențială: slaba conștientizare și încredere privind costul de oportunitate al aprovizionării locale vs. alte surse; fragmentarea ofertei; costul ridicat al producției autohtone generat de slaba cooperare între fermieri.

Suportul PNS pentru creșterea prosperității în zonele rurale este concentrat îndeosebi pe intervenții care sprijină mai buna integrare pe piață prin creșterea valorii adăugate a producției primare și includerea principiilor bioeconomiei la nivelul sistemului de ferme. Alocarea financiară destinată intervențiilor ce adresează creșterea prosperității economiilor rurale nu depășește 8% din anvelopa financiară din PNS 2023-2027 iar sprijinul public este mai degrabă concentrat pe susținerea investițiilor în prelucrare, procesare și marketing și mai puțin pe susținerea, încurajarea acțiunilor de cooperare pe orizontală și verticală, considerate a fi, de către stakeholderii participanți la focus grupurile IEA, punctele nevălgate care generează fragmentarea, lipsa de omogenitate și variațiile de calitate ale producției primare, cu deosebire în fermele mici și mijlocii.

Cuvinte cheie: spațiu rural, prosperitate, politici publice, România.

Rural prosperity – between expectations and public interventions

Monica-Mihaela Tudor

Institute of Agricultural Economics of the Romanian Academy, Bucharest

The paper aimed to draw a parallel between the vision for the sustainable development of the rural areas in the perception of stakeholders in Romania and the guidelines of the new National

Strategic Plan 2023-2027, in order to synthesize the points of convergence between these two approaches. The participatory approach in focus group discussions was the main tool for co-creating a long-term vision for rural areas in Romania. The analysis of the content of the Strategic Plan for PAC 2023-2027 aimed to determine the extent to which the needs identified in the public consultation with rural stakeholders are supported by the interventions of the current strategic plan. Between the long-term vision resulting from the dialogue with stakeholders and the vision of the NSP, there are points of convergence in terms of addressing the needs, such as increasing rural prosperity through the integration of domestic producers into the agri-food chains. There are also key issues without which rural economies cannot achieve their potential prosperity, including poor awareness and confidence in the opportunity cost of local sourcing vs. other sources, fragmentation of the offer, and the high cost of domestic production generated by poor cooperation between farmers. NSP support for increasing prosperity in rural areas is particularly focused on interventions that support better market integration by increasing the added value of primary production and incorporating bioeconomy principles at the farm system level. The financial allocation intended for interventions aimed at increasing the prosperity of rural economies does not exceed 8% of the NSP 2023-2027 financial envelope, and public support is primarily focused on supporting investments in processing, packaging, and marketing and less on supporting and encouraging horizontal and vertical cooperation actions, which are considered by the stakeholders participating in the focus groups to be the critical points that generate fragmentation, lack of homogeneity, and quality variations in primary production, especially among small and medium farms.

Keywords: rural area, prosperity, public policies, Romania.

Exemplul a opt state membre ale Uniunii Europene privind alocările financiare în perioada 2023-2027

Marie-Jacqueline Leonte

Institutul de Economie Agrară – Academia Română, București

E-mail: jacqueline.leonte@gmail.com

Separat de alocările financiare pe cele trei paliere (Plăți directe, Sprijin sectorial și Dezvoltare rurală), lucrarea prezintă pe scurt o analiză a alocărilor financiare pentru: tinerii fermieri (reînnoire generațională), obiective de mediu și climă în cadrul dezvoltării rurale, eco-scheme în cadrul plăților directe, LEADER și sprijin redistributiv complementar pentru venit în opt state membre U.E. în noua perioadă de finanțare.

Țările selectate pentru compararea elementelor de politică agrară sunt: România, Bulgaria, Ungaria, Polonia, Franța, Italia, Spania și Germania.

Cuvinte cheie: Uniunea Europeană, Politica Agricolă Comună, buget PAC.

The example of eight member states regarding financial allocations for the 2023-2027 period

Marie-Jacqueline Leonte

Institute of Agricultural Economics of the Romanian Academy, Bucharest

Apart from the financial allocations at three levels (Direct Payments, Sectoral Support/Market Measures, and Rural Development), the paper provides a brief analysis of the financial allocations for young farmers (generation renewal), environmental and climate objectives under rural development, eco-schemes under direct payments, LEADER, and Complementary Redistributive Income Support within the new financing period.

The selected member states for the comparison regarding the funding of agri-environmental policies are Romania, Bulgaria, Hungary, Poland, France, Italy, Spain, and Germany.

Keywords: European Union, Common Agricultural Policy, CAP budget.

Agricultura județului Iași reflectată în datele Recensământului General Agricol: runda 2020 comparativ cu runda 2010

Ciprian Iftimoaei

Direcția Județeană de Statistică Iași

E-mail: ciprian.iftimoaei@iasi.insse.ro

Pentru fundamentarea politicilor agricole, statistica oficială oferă un set de indicatori importanți cum ar fi: ponderea agriculturii în Produsul Intern Brut (PIB), ponderea populației ocupate în agricultură în totalul populației ocupate și valoarea producției agricole, efectivul exploatațiilor agricole, dotarea cu utilaje agricole, producția vegetată pe principalele culturi, efectivele și producția de animale. Indicatorii din domeniul statisticii agriculturii sunt elaborați pe baza datelor rezultate din cercetările statistice operative, periodice, anuale, intercensitare (anchete structurale în agricultură) și censitare (recensămintele agricole). Recensământul General Agricol runda 2020, desfășurat în anul 2021 din cauza pandemiei de COVID-19, este prima cercetare de această anvergură complet digitalizată, începând cu procesul de colectare și înregistrare a datelor pe suport electronic (tablete electronice), continuând cu procesarea acestora (verificare completitudine, analiză, validare) și finalizând cu diseminarea rezultatelor către beneficiari (mediul academic, de afaceri, fermieri, instituții publice). Scopul RGA-runda 2020 a fost acela de a oferi date statistice de calitate pentru fundamentarea politicilor în domeniul agriculturii, precum și pentru Politica Agricolă Comună a Uniunii Europene și reformelor viitoare promovate la nivel european.

În această lucrare, prezint într-o manieră sintetică analiza statistică descriptivă a datelor privind producția și efectivul de animale (EPA) și producția de vegetale la principalele culturi (PVPC) din datele finale ale RGA runda 2020. În momentul de față, datele de la RGA runda 2020 fundamentează politicile publice în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale în România, elaborarea de strategii și programe de finanțare, precum și realizarea unor lucrări științifice.

Cuvinte cheie: Recensământul General Agricol, indicatori, date statistice.

The agriculture of Iași County as reflected in the General Agricultural Census data: 2020 round compared to 2010 round

Ciprian Iftimoaei

Iași County Department of Statistics

To substantiate agricultural policies, official statistics provide a set of important indicators, such as the share of agriculture in the Gross Domestic Product (GDP), the share of the population employed in agriculture relative to the total employed population, the value of agricultural production, the number of agricultural holdings, the provision of agricultural machinery, vegetated production on the main crops, livestock, and animal production. The indicators in the field of agricultural statistics are elaborated on the basis of the data resulting from operational, periodic, annual, inter-census (structural surveys in agriculture), and census (agricultural censuses) statistical research. The General Agricultural Census for 2020, carried out in 2021 due to the COVID-19 pandemic, is the first survey of this scale to be fully digitized, starting with the process of collecting and recording data on electronic devices (electronic tablets), continuing with their processing (verification, completeness, analysis, validation), and ending with the dissemination of the results to the beneficiaries (academia, the business sector, farmers, and public institutions). The purpose of the

2020 GAC was to provide quality statistical data for the foundation of policies in the field of agriculture, as well as for the Common Agricultural Policy of the European Union and future reforms promoted at the European level.

In this paper, we present a synthetic overview of the descriptive statistical analysis of livestock production and livestock population (EPA) and vegetal production of amjor crops (PVPC) data from the final 2020 RGA data set. Currently, the data from the 2020 RGA underpins public policies in the field of agriculture and rural development in Romania, the development of financing strategies and programs, as well as the elaboration of scientific works.

Keywords: General Agricultural Census, indicators, statistical data.

Provocări și oportunități în activitatea fermierilor

Camelia Apetroaie

Direcția pentru Agricultură Județeană Iași

E-mail: camelia_apetroaie@yahoo.com

Ultimii ani au reprezentat adevărate provocări din punct de vedere climatic pentru fermieri. Perioadele caracterizate prin temperaturi mai ridicate, chiar caniculare pe tot teritoriul agricol au determinat reducerea rezervei de umiditate a solului, prezența secetei pedologice fiind moderată, puternică sau extremă în diverse zone din țară, cu efecte negative asupra producției agricole.

Starea de vegetație a culturilor a fost accelerată și chiar forțată pe suprafețele agricole afectate de seceta atmosferică și pedologică de lungă durată, cu repercusiuni asupra cantității și calității recoltelor (boabe uscate prematur, semințe seci, plante sterile, știuleți subdimensionați, etc). La pomii fructiferi și vița de vie s-au obținut fructe subdimensionate și deshidratate, cu producții relativ scăzute și depreciate calitativ, în special pe terenurile cu deficite accentuate de apă în sol.

În acest context, lucrarea prezintă oportunitățile pe care le au fermierii pentru depășirea dificultăților: utilizarea soiurilor și hibrizilor cu rezistență ridicată la secetă și a tehnologiilor ca rezultate ale activităților de cercetare, asigurarea culturilor pentru gestionarea și prevenirea riscurilor la nivelul exploatațiilor și accesarea fondurilor europene pentru rambursarea parțială a primelor de asigurare eligibile și plătite efectiv de către fermieri, modernizarea infrastructurii/înființarea sistemelor de irigații, prin utilizarea fondurilor din Planul Național Strategic 2023–2027, accesarea intervențiilor privind contribuțiile financiare la plata primelor de asigurare și respectiv, instrumentul de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole.

În același timp sunt reliefate activitățile instituționale în sprijinul fermierilor.

Cuvinte cheie: climate change, drought, National Strategic Plan 2023–2027.

Challenges and opportunities in the activity of farmers

Camelia Apetroaie

Iași County Directorate for Agriculture

The last few years have been a real challenge for farmers from a climate perspective. Periods characterized by higher temperatures, including heatwaves across agricultural areas, have led to a reduction in soil moisture reserves, with pedological drought ranging from moderate to severe or extreme in various parts of the country, resulting in negative effects on agricultural production.

The vegetation state of the crops was accelerated and even stressed on agricultural lands affected by long-term atmospheric and pedological drought, with repercussions on the quantity and quality of the harvest (prematurely dried grains, dry seeds, sterile plants, undersized cobs, etc). For fruit trees and grapevines, undersized and dehydrated fruits were obtained, with relatively low-quality and reduced production, especially on lands with pronounced water deficits in the soil.

In this context, the paper presents the opportunities for farmers to overcome difficulties: using varieties and hybrids with high resistance to drought and adopting technologies developed through research activities, crop insurance for risk management and prevention at the farm level, accessing European funds for the partial reimbursement of eligible insurance premiums paid by farmers, modernizing infrastructure and establishing irrigation systems using funds from the National Strategic Plan 2023-2027, accessing interventions for financial contributions toward insurance premium payments and the support tool for farmers affected by agricultural production losses.

At the same time, institutional efforts to support farmers are highlighted.

Keywords: climate change, drought, National Strategic Plan 2023–2027.

Leadership regional vs. structuri calcificate: analiza Grupurilor de Acțiune Locală din Regiunea Nord – Est a României

Irina Teodora Manolescu, Mihai Talmaciu

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

E-mail: irina.manolescu@gmail.com, iciorasc@uaic.ro, mtalm@uaic.ro

Grupurile de Acțiune Locală (GAL) reprezintă instrumente importante în transformările necesare din mediul rural românesc. Inițiativa europeană transpusă în practica românească de înființare a GAL-urilor a generat așteptări ridicate în societate, în special în zonele mai puțin dezvoltate, în care se încadrează și Regiunea Nord-Est a României. Operaționalizarea acestor structuri s-a dovedit însă anevoioasă și există încă numeroase critici asupra modului în care aceste entități își exercită rolurile de promotori ai dezvoltării locale și regionale. Lucrarea își propune o analiză a principalelor caracteristici ale GAL-urilor din Regiunea Nord-Est a României. Abordarea metodologică este de tip calitativ, prin colectarea și analizarea informațiilor existente din surse secundare – rapoarte ale agențiilor de dezvoltare rurală și ale GAL-urilor, studii și articole din presa locală și națională. Se urmărește identificarea discrepanțelor dintre identitatea și imaginea organizațională, respectiv dintre valorile și rolurile asumate, pe de o parte, și rezultatele obținute, alături de percepția publică privind eficacitatea acestor entități. Concluziile cercetării arată că, deși există argumente care să susțină rolul de promotor al dezvoltării mediului rural al rețelei GAL-urilor, de tip leadership regional, există și caracteristici – inerție, predominanța caracterului public al parteneriatului, prioritizare deficitară - care conturează necesitatea unor măsuri de eficientizare, atât la nivel de sistem cât și la nivel organizațional.

Cuvinte cheie: Grup de Acțiune Locală, schimbare organizațională, dezvoltare rurală.

Regional leadership vs. calcified structures: An analysis of Local Action Groups in the North-East Region of Romania

Irina Teodora Manolescu, Mihai Talmaciu

”Alexandru Ioan Cuza” University of Iași

Local Action Groups (LAGs) are important tools in the necessary transformations within the Romanian rural environment. The European initiative, implemented in Romania through the establishment of LAGs, has generated high expectations in society, especially in the less developed areas, including the North-East Region of Romania. However, the operationalization of these structures has proven to be challenging, and there are still numerous criticisms regarding the way these entities fulfill their roles as promoters of local and regional development. This paper aims to analyze the main characteristics of LAGs in the North-East Region of Romania. The methodological approach is qualitative, involving the collection and analysis of existing information from secondary sources—reports from rural development agencies and LAGs, studies, and articles from local and

national media. The focus is on identifying discrepancies between organizational identity and image, alongside differences between the values and roles assumed on the one hand, and the results achieved, along with the public perception of these entities' effectiveness, on the other. The research concludes that while arguments support the role of LAGs as promoters of rural development in the form of regional leadership, certain characteristics— such as inertia, the predominance of the public nature of the partnership, and poor prioritization—highlight the need for efficiency measures at both the system and organizational levels.

Keywords: Local Action Group, organizational change, rural development.

Rolul rețelelor comunitare în îmbunătățirea rezilienței comunităților rurale periferice din Regiunea Nord-Est a României

*Mihai Talmaci*¹, *Irina Teodora Manolescu*¹, *Krisztina Melinda Dobay*²

¹Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

²Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”,

Academia Română, Filiala Iași

E-mail: mtalm@uaic.ro, irina.manolescu@gmail.com, iciorasc@uaic.ro

Problema reducerii decalajelor rural-urban în ceea ce privește nivelul de bunăstare este departe de a fi soluționată în România, mai ales dacă avem în vedere comunitățile rurale periferice, cu un nivel de dezvoltare foarte redus. Reziliența comunităților rurale periferice din Regiunea de Nord-Est a României este modelată de o varietate de factori sociali, economici și de mediu. Această regiune, una dintre cele mai slab dezvoltate din Uniunea Europeană, se confruntă cu provocări semnificative, inclusiv dificultăți economice, scăderea populației, îmbătrânirea populației, acces limitat la infrastructuri și servicii publice. Cu toate acestea, micile comunități rurale își pot demonstra reziliența prin legăturile sociale puternice, tradițiile locale și un accent tot mai mare pe dezvoltarea durabilă și cooperarea regională.

Rețelele comunitare joacă un rol crucial în creșterea rezilienței comunităților rurale periferice prin stimularea colaborării locale, îmbunătățirea accesului la resurse și consolidarea legăturilor sociale. Aceste rețele – deseori compuse din organizații locale, rezidenți și parteneri regionali – facilitează schimbul de cunoștințe, abilități și resurse, ajutând comunitățile să se pregătească mai bine și să se ofere un răspuns adecvat unor provocări precum: dezastrele naturale, dificultățile economice și izolarea socială. Prin promovarea încrederii reciproce și a colaborării în soluționarea problemelor locale, rețelele comunitare pot contribui la identificarea unor soluții pentru reducerea decalajelor economice și sociale, pot îmbunătăți comunicarea și pot crea inițiative durabile care să permită comunităților rurale să prospere, chiar și în condiții de criză.

Lucrarea își propune să studieze cauzele nivelului redus de bunăstare a comunităților rurale sărace din Regiunea Nord-Est a României. De asemenea își propune să analizeze modul în care rețelele comunitare de stakeholderi se pot implica în identificarea unor strategii eficiente pentru eliminarea problemelor cu care se confruntă comunitățile rurale slab dezvoltate și pentru îmbunătățirea rezilienței acestora la problemele determinate de situațiile de criză.

Cuvinte cheie: dezvoltare rurală, comunități rurale periferice, reziliență, rețea comunitară.

The role of community networks in improving the resilience of peripheral rural communities in the North-East Region of Romania

Mihai Talmaciu¹, Irina Teodora Manolescu¹, Krisztina Melinda Dobay²

¹"Alexandru Ioan Cuza" University of Iași

²Gheorghe Zane Institute for Economic and Social Research,
Romanian Academy, Iași Branch

The issue of reducing the rural–urban gap in terms of welfare levels is far from being resolved in Romania, especially when considering peripheral rural communities with a very low level of development. The resilience of peripheral rural communities in the North-East Region of Romania is shaped by a variety of social, economic, and environmental factors. This region, one of the least developed in the European Union, faces significant challenges, including economic difficulties, population decline, an aging population, and limited access to infrastructure and public services. However, small rural communities can demonstrate resilience through strong social ties, local traditions, and an increasing focus on sustainable development and regional cooperation.

Community networks play a crucial role in enhancing the resilience of peripheral rural communities by fostering local collaboration, improving access to resources, and strengthening social bonds. These networks – often composed of local organizations, residents, and regional partners – facilitate the exchange of knowledge, skills, and resources, helping communities better prepare for and respond to challenges such as natural disasters, economic difficulties, and social isolation. By promoting mutual trust and collaboration to solve local issues, community networks can contribute to identifying solutions that reduce economic and social disparities, improve communication, and create sustainable initiatives that allow rural communities to thrive, even in times of crisis.

This paper aims to study the causes of the low welfare level in poor rural communities in the North-East Region of Romania. It also aims to analyze how community stakeholder networks can be involved in identifying effective strategies for addressing the problems faced by underdeveloped rural communities and improving their resilience to challenges arising from crisis situations.

Keywords: rural development, peripheral rural communities, resilience, community network.

Gestiunea integrată a vulnerabilităților din comunitățile montane

Daniela Matei

Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”,

Academia Română, Filiala Iași

E-mail: daniela_matei2004@yahoo.com

Arealele montane folosesc, pentru dezvoltare, o gamă variată de resurse, care se deosebesc atât prin caracteristici, surse de proveniență, cât și prin gradul de utilizare. Dezvoltarea rurală se bazează pe valorificarea resurselor locale în beneficiul economic și social al populației. Lucrarea analizează modul în care acțiunile antropice din zona montană a Bucovinei contribuie la dezvoltarea durabilă a acestui spațiu. În acest scop au fost analizate mai multe tipuri de acțiuni: implementarea de proiecte locale și regionale, cursuri de formare profesională, utilizarea bugetelor proprii în conformitate cu strategiile de dezvoltare. Concluziile evidențiază, pentru Bucovina, acțiuni în conformitate cu strategiile locale ale comunităților dar și acțiuni concertate la nivel regional, cu efecte de umbrelă asupra economiei comunităților montane, în care rolul strategiei județene impulsionează decisiv dezvoltarea comunitară.

Cuvinte cheie: riscuri, strategie, proiecte de dezvoltare.

Integrated management of vulnerabilities in mountain communities

Daniela Matei

Gheorghe Zane Institute for Economic and Social Research,
Romanian Academy, Iași Branch

Mountain areas have a varied range of resources available for development, differing in terms of characteristics, sources of origin, and degree of use. Rural development is based on the exploitation of local resources for the economic and social benefit of the rural population. This study discusses how human actions in the mountainous area of Bucovina contribute to the sustainable development of this region. For this purpose, several types of actions were analysed: the implementation of local and regional projects, professional training courses, and the use of local budgets in accordance with development strategies. The conclusions highlight, for Bucovina, both actions aligned with the community's local strategies, and especially concerted actions at the regional level, which create umbrella effects on the economy of mountain communities, where the county strategy plays a decisive role in driving community development.

Keywords: risks, strategy, development projects.

Infrastructura – vector al dezvoltării durabile în spațiul rural din Regiunea Nord-Est

Sorinel Ionel Bucur

Institutul de Economie Agrară – Academia Română, București
E-mail: bucursorinelionel@yahoo.com

În procesul dezvoltării economice, infrastructura deține un loc esențial cel puțin din următoarele considerente. O infrastructură dezvoltată contribuie la atragerea de investiții, cu efect asupra oricărei economii locale. Dezvoltarea de activități economice permite la rândul său crearea de noi locuri de muncă și contribuie la îmbunătățirea calității vieții din respectivele zone. De asemenea, o infrastructură adecvată permite dezvoltarea schimburilor comerciale dar și reducerea decalajelor existente între diferite comunități. În acest context, demersul de față își propune să realizeze o analiză diagnostic a infrastructurii la nivel regional, respectiv în regiunea Nord-Est, cu accent pe infrastructura spațiului rural al acestei regiuni.

Cuvinte cheie: infrastuctură, dezvoltare durabilă, regiuni de dezvoltare.

Infrastructure – vector of sustainable development in the rural area of the North-East Region

Sorinel Ionel Bucur

Institute of Agricultural Economics of the Romanian Academy, Bucharest

In the process of economic development, infrastructure has an essential role for several key reasons. Developed infrastructure helps attract investment, which influences the local economy. The development of economic activities facilitates the creation of new jobs and contributes to improving the quality of life in these areas. Moreover, adequate infrastructure supports the development of commercial exchanges and helps reduce existing gaps between different communities. In this context, the current approach aims to carry out a diagnostic analysis of the infrastructure at the regional level, specifically in the North-East Region, with an emphasis on the rural infrastructure of this region.

Keywords: infrastructure, sustainable development, development regions.

Exploatațiile agricole românești – evoluție și mutații structurale

Elisabeta Ștefania Roșu

Institutul de Economie Agrară – Academia Română, București

E-mail: betty_rosu@yahoo.com

Studiul analizează evoluția exploatațiilor agricole așa cum rezultă din Resensămintele Generale Agricole din anii 2002 și 2020 și sunt surprinse o serie de particularități ale acestora, cum ar fi numărul, suprafața agricolă utilizată, modul de deținere al terenurilor, profilul și structura producției, pe cele două tipuri de exploatații, cu personalitate juridică și fără personalitate juridică.

Între cele două recensăminte, numărul total al exploatațiilor agricole a înregistrat un trend descendent, în timp ce suprafața agricolă utilizată a crescut. Se menține diferența semnificativă, de la exploatații agricole de câțiva ari, care produc pentru propriile nevoi, la exploatații agricole de zeci de mii de hectare, care produc în sistem. Această distribuție bipolară constituie principalul factor ce limitează creșterea competitivității agriculturii românești și care relevă dezechilibrul structural al acesteia.

Cuvinte cheie: exploatație agricolă, Recensământ General Agricol, mutații structurale.

Romanian agricultural holdings – evolution and structural changes

Elisabeta Ștefania Roșu

Institute of Agricultural Economics of the Romanian Academy, Bucharest

The study analyzes the evolution of agricultural holdings as reflected in the General Agricultural Censuses of 2002 and 2020. A series of their particularities are captured, such as the number, agricultural area used, form of land ownership, production profile and structure, for the two types of holdings: those with legal personality and those without legal personality.

Between the two censuses, the total number of agricultural holdings registered a downward trend, while the utilized agricultural area increased. A significant difference remains between agricultural holdings of a few acres, which produce for their own needs, and agricultural holdings of tens of thousands of hectares, which produce at an industrial scale. This bipolar distribution is the main factor that limits the increase in the competitiveness of Romanian agriculture and highlights its structural imbalance.

Keywords: agricultural holding, General Agricultural Census, structural changes.

Factori determinanți ai dezvoltării formelor asociative și organizațiilor de producători din România

Krisztina Melinda Dobay

Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”,

Academia Română, Filiala Iași

E-mail: dobaykrisztinamelinda@yahoo.com

dobaykrisztinamelinda@ices.acadiasi.ro

În ultimii ani, sistemele agroalimentare au fost expuse unor șocuri neașteptate, fără precedent, care au generat crize interconectate, denumite generic drept „4 C” – climă, COVID, conflict și costuri. Totodată, atingerea obiectivelor de durabilitate ale Agendei 2030, ale Acordului de la Paris privind clima, precum și a celorlalte convenții care vizează clima, biodiversitatea și restaurarea terenurilor, necesită transformarea sistemelor agroalimentare. În aceste sisteme complexe, un rol important revine organizațiilor de producători și cooperativelor agricole, asociații autonome și voluntare

formate din mai multe persoane, care reprezintă un tip de întreprindere cu un dublu scop - economic și social - și cu activitatea guvernată de principii cooperatiste: asocierea liberă și voluntară, democrație economică, autonomie, transparență, solidaritate, cooperare între cooperative, preocupare față de comunitate și care s-au dovedit a fi reziliente la șocuri neașteptate și adecvate pentru tranziția spre durabilitate.

Cooperativele agricole actuale din România au un istoric relativ recent, care datează practic din anul 2004, odată cu apariția Legii nr. 566 din 9 decembrie 2004 a cooperăției agricole. În perioada ianuarie 2005 – iunie 2024, în România au fost înregistrate peste 3000 de cooperative agricole. Ritmul înmatriculărilor anuale de cooperative agricole la Oficiului Național al Registrului Comerțului a variat destul de mult. Dacă până în anul 2015 a oscilat puțin, începând cu anul 2016 a început să fluctueze, culminând cu creșterea semnificativă din anul 2021 cu 737 cooperative agricole nou înființate. Cauzele acestor creșteri ale înmatriculărilor sunt legate, așa cum vom demonstra în această lucrare, în primul rând, de facilitățile fiscale de care pot beneficia cooperativele agricole și membrii lor și care au fost introduse și reglementate în mai multe etape. Dintre acestea, cele mai multe privesc scutirea de la diferite tipuri de impozite (pentru clădiri și terenuri; pe profit; pe venit; pe chirie etc.).

În anul 2020, modificările și completările aduse Legii cooperăției agricole nr. 566/2004 au vizat includerea unor noi domenii CAEN, lărgirea gamei de activități, posibilitatea intrării gospodăriei țărănești ca membru, definirea clară a cooperativei agricole active, perioada încheierii contractelor între cooperativă și membrii pe minimum 3 ani etc., constituind, de asemenea, motive importante pentru înființarea de noi cooperative.

În prezent, cooperativele agricole joacă un rol important în sistemul agroalimentar din România, deținând aproape o treime din producția agricolă primară și un sfert din cea de distribuție și valorificare a produselor agroalimentare și, ca atare, este imperios necesar să menținem acele politici publice care să fie favorabile dezvoltării lor viitoare.

Cuvinte cheie: cooperative agricole, organizații ale producătorilor, factori favorizanți, politici publice, facilități fiscale.

Determinants of the development of associative forms and producer organizations in Romania

Krisztina Melinda Dobay

Gheorghe Zane Institute for Economic and Social Research,
Romanian Academy, Iași Branch

In recent years, agri-food systems have been exposed to unexpected, unprecedented shocks that have generated interconnected crises, generically referred to as the “4 Cs” – climate, COVID, conflict and costs. At the same time, achieving the sustainability objectives of the 2030 Agenda, the Paris Climate Agreement, and other conventions aimed at addressing climate, biodiversity, and land restoration, requires the transformation of agri-food systems. In these complex systems, producer organizations and agricultural cooperatives play an important role. These are autonomous and voluntary associations formed by several people, which represent a type of enterprise with a double purpose—economic and social—and whose activities are governed by cooperative principles: free and voluntary association, economic democracy, autonomy, transparency, solidarity, cooperation between cooperatives, and concern for the community. They have also proven resilient to unexpected shocks and are well-suited for the transition to sustainability.

The current agricultural cooperatives in Romania have a relatively recent history, which dates primarily back to 2004, with the enactment of Law No. 566 of December 9, 2004, on agricultural cooperation. Between January 2005 and June 2024, more than 3,000 agricultural cooperatives were registered in Romania. The rate of annual registrations of agricultural cooperatives at the National Trade Register Office has fluctuated considerably. Until 2015, it fluctuated only slightly, but starting in

2016, it became more variable, culminating in a significant increase in 2021, with 737 newly established agricultural cooperatives. The causes of these increases in registrations are related, as we will demonstrate in this paper, primarily to the tax facilities that agricultural cooperatives and their members benefit from, which were introduced and regulated in several stages. Most of these concern exemptions from various types of taxes (on buildings and land, profits, income, rent, etc.).

In 2020, the amendments and additions to the Agricultural Cooperation Law No. 566/2004 aimed to include of new Nomenclature of Economic Activities (NACE Rev. 2) fields, broaden the range of activities, allow peasant households to join as members, clearly define the active agricultural cooperative, and require contracts between the cooperative and its members to be concluded for a minimum of 3 years, etc. These changes also constituted important reasons for the establishment of new cooperatives.

Currently, agricultural cooperatives play an important role in the agri-food system in Romania, accounting for almost a third of primary agricultural production and a quarter of the distribution and valorization of agri-food products. As such, it is imperative to maintain public policies that are favorable to their future development.

Keywords: agricultural cooperatives, producer organizations, enabling factors, public policies, fiscal facilities.

Repere teoretice privind valorificarea produselor agricole obținute în cadrul micilor exploatații postbelice din Regatul României

Sebastian Dobos

Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”,
Academia Română, Filiala Iași
E-mail: sebastian.d.dobos@gmail.com

Data fiind situația generală deosebit de dificilă cu care s-au confruntat autoritățile române după Primul Război Mondial, indubitabil cea mai stringentă problemă rămânea cea a refacerii generale a economiei naționale. Un astfel de demers implica un amplu proces de reconstrucție care solicita resurse de capital semnificative, într-o perioadă în care resursele materiale și financiare se remarcă printr-un grad de accesibilitate mai redus ca niciodată. În special în sectorul primar necesitățile de facto erau net superioare în comparație cu celelalte ramuri și sectoare ale economiei Regatului României, în condițiile în care capitalul bancar era solicitat pentru finanțarea concomitentă a modificărilor structurale ale fondului funciar, impuse prin decretele-legi din 1917-1921. Eforturile susținute și adesea conjugate ale majorității locuitorilor arealelor rurale ale provinciilor istorice unite după 1918 au vizat asiduu în primii ani postbelici problematica refacerii și reconstituirii exploatațiilor agricole grav afectate sau efectiv dezorganizate din cauza operațiunilor militare desfășurate între 1916 și 1919.

În contextul în care doar o parte a micilor proprietari rurali au izbutit să-și refacă inventarul agricol, deși nu în măsura sperată, numeroase surse din epocă atestă faptul că majoritatea rezidenților mediului rural, nedispunând de facto de resursele financiare necesare, din cauza accesului deficitar la sursele de creditare adecvate condiției lor, s-au limitat la un minimum de inventar absolut necesar desfășurării activităților specifice gospodăriilor rurale și exploatațiilor agricole postbelice. Sursele respective indică faptul că din cauza resurselor de capital subdimensionate inclusiv o pondere relevantă a exploatațiilor de mari dimensiuni nu au dispus de resursele materiale necesare unei refaceri postbelice adecvate noului context istoric.

Printre cauzele principale ale acestei realități socio-economice interbelice s-au numărat diferitele politici agricole implementate de variile guverne succedate la putere și mai ales ratele dobânzilor practicate de instituțiile de resort, criza din 1929-1933, care au impietat sever posibilitățile de redresare și eficientizare ale multor gospodării și exploatații timp de mai bine de două decenii.

Reorganizarea agriculturii postbelice impunea în același timp inclusiv abordarea problematicii complexe a decalajelor economice istorice, un deziderat indispensabil pentru progresul sectorului primar și adaptarea gospodăriilor de mici dimensiuni și exploatațiilor parcelare la metodele și tehnicile moderne de cultură specifice perioadei interbelice.

Cuvinte cheie: spațiul rural interbelic, mica exploatație agricolă, valorificarea produselor agricole, reforma agrară din 1921, decalaje economice.

A review of the economic theories on the capitalization of agricultural goods from small-scale agricultural holdings in the Kingdom of Romania after 1918

Sebastian Doboș

Gheorghe Zane Institute for Economic and Social Research,
Romanian Academy, Iași Branch

Considering the extremely challenging circumstances faced by the Romanian government and local authorities following World War I, it is undeniable that the most urgent issue was the overall recovery of the national economy. Not surprisingly, this required a comprehensive reconstruction process that necessitated substantial financial resources, particularly during a historical period when material and financial resources were scarcer than ever before. In the primary sector especially, the actual needs were significantly greater compared to other branches and sectors of the Kingdom of Romania's economy. This sector required banking capital both for financing and implementing structural changes to the land fund, as mandated by the decree-laws of 1917-1921. The dedicated and often coordinated endeavors of the majority of rural inhabitants in the historical provinces united after 1918 were focused primarily on addressing the difficult task of restoring and rebuilding agricultural holdings that were severely damaged or completely ruined due to military operations conducted between 1916 and 1919, especially in the immediate aftermath of the war.

Although a small percentage of small-scale rural landowners were able to partially restore their agricultural supplies, it should be noted that the majority of rural residents, due to very limited financial resources and lack of access to adequate credit institutions, were only able to maintain the bare minimum inventory required for rural household activities and post-war agricultural operations. Insufficient capital resources hindered the ability of many large-scale agricultural enterprises to acquire the essential supplies for post-war reconstruction, as indicated by reliable sources. This was particularly challenging given the significantly changed historical background.

The main factors contributing to this socio-economic situation between the two World Wars were the agricultural policies implemented by various governments, and especially the interest rates set by the relevant authorities. These policies greatly reduced the economic viability of agricultural activities, and the crisis of 1929-1933 further hindered both the recovery and efficiency of households, particularly small-scale agricultural holdings, for over twenty years. The overhaul of agriculture after World War I required addressing the complex issue of longstanding economic disparities while also prioritizing the advancement of the primary sector and the gradual adjustment of small-scale households and agricultural holdings to newer and more modern cultivation methods and techniques specific to the interwar period.

Keywords: interwar rural space, small-scale agricultural holdings, capitalization of agricultural products, Agrarian Reform of 1921, economic disparities.

Angajament pentru o transformare societală durabilă. Abordare cu accent pe schimbările climatice

Simona-Roxana Ulman¹, Evan Boyle²

¹Centrul CERNESIM, Institutul de Cercetări Interdisciplinare,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

²MaREI Centre, Department of Sociology and Criminology University College Cork, Environmental
Research Institute, Cork City, Ireland

E-mail: simona.ulman@uaic.ro, evan.boyle@ucc.ie

Pentru a răspunde provocărilor legate de durabilitate, angajamentul presupune colaborarea, implicarea și împuternicirea diferitelor categorii de public tangente la aceste preocupări, cu o motivație comună legată de obiectivul de transformare pozitivă a societății actuale.

Scopul principal al acestui studiu a fost de a propune un cadru de analiză a inițiativelor transdisciplinare din perspectiva angajamentului în contextul transformării și al schimbărilor climatice și de a-l aplica unor trei astfel de proiecte. Acest lucru facilitează observarea modului în care angajamentul a fost pus în aplicare prin compararea proiectelor între ele și extragerea unor bune practici pentru inițiative viitoare. Studiul încorporează trei abordări: (i) o analiză bibliometrică, (ii) o analiză mai aprofundată a literaturii pe subiectul investigat și (iii) trei studii de caz legate de obiectivul durabilității în context transdisciplinar.

În ceea ce privește principalele rezultate, în primul rând, s-a observat că angajamentul pentru transformare și schimbări climatice nu este discutat foarte pe larg în literatura de specialitate, cu anumite deficiențe legate în special de bunele practici și recomandările validate prin inițiative implementate. În al doilea rând, aspecte precum „a nu lăsa pe nimeni în urmă”, transparența, încrederea în știință sau ascultarea activă par esențiale pentru implicarea părților interesate. În al treilea rând, studiile de caz investigate au evidențiat unele vulnerabilități comune principale. De exemplu, (i) originea cercetării care, în general, provine numai de la cercetători, fără o contribuție comună a altor părți interesate; (ii) principiul de „a învăța să înveți de la părțile interesate ceea ce contează pentru ele” care pare să fie absent din practică; sau (iii) o lipsă de claritate în definirea rolurilor și responsabilităților au putut fi observate în cadrul proiectelor investigate.

Cuvinte cheie: angajament, transformare, durabilitate, schimbări climatice, studiu de caz, cercetare transdisciplinară.

Mențiuni speciale:

Această lucrare a fost realizată în cadrul Acțiunii COST „Științe sociale și umaniste pentru transformare și reziliență climatică” (SHiFT) CA21166, finanțat de Uniunea Europeană.

Engagement for sustainable societal transformation. Approach with a focus on climate change

Simona-Roxana Ulman¹, Evan Boyle²

¹CERNESIM Environmental Research Center, Institute of Interdisciplinary Research, “Alexandru Ioan
Cuza” University of Iași

²MaREI Centre, Department of Sociology and Criminology University College Cork, Environmental
Research Institute, Cork City, Ireland

In responding to sustainability challenges, engagement means collaborating with, involving, and empowering the different publics that are tangent to these concerns, motivated by the common goal of transforming the current society into a better one.

The main aim of this study was to propose a framework for analyzing transdisciplinary initiatives from the perspective of engagement in the context of transformation and climate change

and to apply it to three such projects. This facilitated the observation of how engagement was implemented by comparing the projects with each other and extracting best practices for future initiatives. The study incorporated three approaches: (i) a bibliometric analysis, (ii) a subject-based review, and (iii) three case studies on transdisciplinary sustainability projects.

Concerning the main findings, first, it was observed that engagement for transformation and climate change is not widely discussed in the literature, with certain gaps especially related to best practices and practical recommendations validated through implemented initiatives. Secondly, issues such as leave-no-one-behind, transparency, confidence in science, and active listening appeared essential for engaging stakeholders. Thirdly, the investigated case studies revealed some main common vulnerabilities. For example, (i) the origin of the research generally came only from the researchers, with no shared contribution from other stakeholders; (ii) the principle of “learning to learn from stakeholders what matters to them” was absent from practice; and (iii) a lack of clarity in the definition of roles and responsibilities was observed across the implementation of the investigated projects.

Keywords: engagement, transformation, sustainability, climate change, case study, transdisciplinary research.

Acknowledgements:

This work was carried out under the COST Action “Social Sciences and Humanities for Transformation and Climate Resilience” (SHiFT) CA21166, funded by the European Union.

Tehnici și metode nucleare privind reziliența agriculturii la schimbările climatice în Regiunea Nord – Est a României

Carmen-Andreea Bădăluță

Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava

E-mail: carmen.badaluta@usm.ro

Europa Sud Estică, respectiv România a devenit din ce în ce mai vulnerabilă la schimbările climatice. Evenimentele extreme (secete, inundații, furtuni) din ultimele două decenii sunt din ce în ce mai frecvente pe teritoriul României, acestea fiind efectul cel mai vizibil al schimbărilor climatice la nivel global. Secetele din 2015, 2019, 2022 și 2024 sunt cele mai elocvente exemple care au afectat sistemele economice, sociale și de mediu în Regiunea Nord – Est a României. Prin urmare este de așteptat ca rezervele și fluxurile de apă să prezinte modificări substanțiale în viitor, iar gestionarea durabilă a acestora necesită investigații aprofundate. Această lucrare își propune să evidențieze potențialul tehnicilor nucleare, respectiv metodele cu izotopi stabili în rezolvarea unor probleme privind gestionarea resurselor de apă, dar și a rezilienței agriculturii. Astfel, obiectivele principale sunt: 1) evidențierea beneficiilor și a limitărilor utilizării metodei izotopilor stabili de către stakeholderi, fermieri, autoritățile locale; evaluarea relației costurii – beneficii în utilizarea metodei și 3) îndrumare privind aplicarea metodei și interpretarea datelor obținute. Totodată, vom prezenta rezultatele a trei studii de caz legate de apele de suprafață și cele din subteran din Regiunea de Nord-Est a României și un studiu privind răspunsul productivității cerealelor la seceta la scara multiplă în regiunile de dezvoltare extracarpatică.

Cuvinte cheie: tehnici și metode nucleare, schimbări climatice, agricultură, resurse de apă, Regiunea de Dezvoltare Nord-Est a României.

Mențiuni speciale:

C.-A.B a fost susținută din grantul Ministerului Cercetării, Inovării și Digitizării CNCS/CCCDI-UEFISCDI, proiect numărul PN-III-P1-1.1-PD-2021-0744, din cadrul PNCDI III..

Nuclear techniques and methods for agricultural resilience to climate change in the North-East Region of Romania

Carmen-Andreea Bădăluță
Ștefan cel Mare University of Suceava

South-Eastern Europe, including Romania, has become increasingly vulnerable to climate change. Extreme events (droughts, floods, storms) of the last two decades have become more and more frequent across Romania, representing the most visible effects of climate change on a global scale. The droughts of 2015, 2019, 2022, and 2024 are clear examples that have impacted the economic, social, and environmental systems in the North-East Region of Romania. Water stocks and flows are therefore expected to undergo substantial changes, and their sustainable management will require in-depth investigations. This work aims to highlight the potential of nuclear techniques, specifically stable isotope methods, in addressing certain issues related to water resource management and enhancing the resilience of agriculture. Thus, the main objectives are: i) highlighting the benefits and limitations of using the stable isotope method by stakeholders, farmers, and local authorities; evaluating the cost-benefit relationship in using the method and 3) providing guidance on the application of the method and interpretation of the obtained data. At the same time, we will present the results of three case studies related to surface and groundwater in the North-Eastern Region of Romania and a study on grain productivity response to drought at multiple scales in the extra-Carpathian development regions.

Keywords: nuclear techniques and methods, climate change, agriculture, water resources, North-East Development Region of Romania.

Acknowledgments:

C.-A.B. was supported by a grant of the Ministry of Research, Innovation and Digitization, CNCS/CCCDI-UEFISCDI, project number, PN-III-P1-1.1-PD-2021-0744, within PNCDI III.

Valorificarea energiei solare în consolidarea rezilienței consumatorilor de energie din Republica Moldova: dezvoltarea cadrului de reglementare

Viorica Popa, Sergiu Țirigan
Institutul Național de Cercetări Economice,
Academia de Studii Economice din Republica Moldova
E-mail: violin_s@yahoo.com, sergiu.tirigan@gmail.com

În conformitate cu viziunile strategice pe termen lung, și în baza cooperării cu partenerii externi, Republica Moldova urmează o strategie de diversificare a furnizării de energie atât prin dezvoltarea rețele de transport a energiei, în special prin dezvoltarea proiectelor de interconectare transfrontalieră, cât și prin consolidarea și diversificarea surselor interne de aprovizionare. Valorificarea surselor de energie regenerabilă reprezintă un pilon important pentru asigurarea autonomiei energetice a Republicii Moldova, având potențialul de a asigura beneficii semnificative pentru dezvoltarea social-economică a țării, inclusiv prin sinergia posibilă cu măsurile din domeniul dezvoltării durabile, adoptarea de modele de dezvoltare bazate pe majorarea competitivității economiei și reducerea amprentei de carbon. Voluntar, în cadrul Strategiei Energetice 2030, Republica Moldova a stabilit obiectivul de a atinge nivelul de utilizarea a surselor regenerabile de energie la un nivel de 20% în mixul energetic al anului 2020 și a ponderii de 10% a producerii de energie electrică din surse regenerabile în total consum brut. În cadrul Tratatului Comunității Energetice, Republica Moldova și-a asumat atingerea unui nivel de 17% de utilizare a surselor regenerabile în mixtul energetic în anul 2020.

Articolul a fost elaborat în cadrul Subprogramului 030101 „Fortificarea rezilienței, competitivității și durabilității economiei Republicii Moldova în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană”, finanțare instituțională.

Cuvinte cheie: reziliență, surse regenerabile, stabilitate, securitate, energie.

Capitalizing on solar energy to strengthen the resilience of energy consumers in the Republic of Moldova: Developing the regulatory framework

Viorica Popa, Sergiu Țirigan

National Institute of Economic Research,
Academy of Economic Studies, Republic of Moldova

In accordance with the long-term strategic vision and based on cooperation with external partners, the Republic of Moldova follows a strategy of diversifying energy supply both by both developing energy transport networks, especially through cross-border interconnection projects, and consolidating and diversifying domestic sources of supply. The exploitation of renewable energy sources is an important pillar for ensuring the energy autonomy of the Republic of Moldova, with the potential to bring significant benefits to the socio-economic development of the country, including possible synergies with sustainable development measures, the adoption of development models aimed at increasing economic competitiveness, and reducing the carbon footprint. Voluntarily, under the Energy Strategy 2030, the Republic of Moldova has set the objective of achieving a 20% share of renewable energy sources in the 2020 energy mix and a 10% share of electricity production from renewable sources in total gross consumption. As part of the Energy Community Treaty, the Republic of Moldova committed to achieving a 17% level of renewable energy use in the energy mix by 2020. The article was developed within the framework of Subprogram 030101, “Strengthening the Resilience, Competitiveness, and Sustainability of the Economy of the Republic of Moldova in the Context of the Accession Process to the European Union”, with institutional funding.

Keywords: resilience, renewable sources, stability, security, energy.

Cercetare conceptuală privind strategia națională în bioeconomie

Dan-Marius Voicilaș^{1,2}, Monica-Mihaela Tudor¹, Lucian Luca¹, Camelia Gavrilescu¹, Elisabeta-Ștefania Roșu¹, Anca-Marina Izvoranu¹, Florentina-Cornelia Alboiu¹, Sorinel-Ionel Bucur¹, Mihai-Alexandru Chițea¹

¹Institutul de Economie Agrară – Academia Română, București

²Universitatea Hyperion - Facultatea de Științe Economice

E-mail: dmvoici@yahoo.com

Scopul principal al cercetării este de a iniția și îmbogăți abordările legate de bioeconomie în procesele de guvernare din România și de a inspira procesul de creare a strategiei naționale de bioeconomie, care să acopere sectoarele cheie ale bioeconomiei în acord cu Pactul Verde al UE.

Au fost identificate principalele puncte forte și oportunitățile, precum și punctele slabe și amenințările bioeconomiei din România, pentru a facilita elaborarea strategiei naționale de bioeconomie și identificarea celor mai bune nișe de dezvoltare.

Metodologia utilizată s-a bazat pe cercetare documentară, focus grupuri și sondaje on-line. În acest cadru, au fost efectuate interacțiuni multiple cu actori diverși reprezentând un cvadruplu helix (industrie, mediul academic, guvern și societatea civilă). Principalii pași în acest proces au constat în analiza factorilor SWOT, apoi atribuirea gradelor de importanță criteriilor stabilite, au fost efectuate comparații, s-au determinat cei mai puternici facilitatori precum și obstacolele observate.

Pentru cercetarea efectuată s-au folosit documentele oficiale ale CE și ale altor instituții europene cu atribuții în domeniul bioeconomiei, documente naționale din România (documente politice, strategii, planuri de acțiune, inițiative regionale și naționale), dar și rezultate și documente ale inițiativei Bioeast și proiectul BioeastUp. Pentru atingerea obiectivelor propuse s-a efectuat o trecere în revistă a literaturii de specialitate, o analiză de text a studiilor și documentelor din acest domeniu, precum și comparații între țări.

Pe baza constatărilor au fost elaborate concluzii cu recomandări și acțiuni strategice, utile factorilor de decizie în activitatea lor pentru elaborarea strategiei naționale de bioeconomie.

Cuvinte cheie: bioeconomie, strategie, România.

Conceptual research regarding the National Strategy in bioeconomy

Dan-Marius Voicilaș^{1,2}, Monica-Mihaela Tudor¹, Lucian Luca¹, Camelia Gavrilescu¹, Elisabeta-Ștefania Roșu¹, Anca-Marina Izvoranu¹, Florentina-Cornelia Alboiu¹, Sorinel-Ionel Bucur¹, Mihai-Alexandru Chițea¹

¹Institute of Agricultural Economics of the Romanian Academy, Bucharest

²Hyperion University - Faculty of Economic Sciences

The main aim of the research is to initiate and enrich bioeconomy-related approaches in Romanian governance processes and to inspire the creation of a national bioeconomy strategy covering key bio-based sectors related to the EU Green Deal.

The main strengths and opportunities, as well as weaknesses and threats, of the bioeconomy in Romania were identified to facilitate the elaboration of the national bioeconomy strategy and the identification of the best niches for development.

The methodology used was based on desk research, focus groups, and on-line surveys. In this framework, multiple interactions with multiple actors representing the quadruple helix (industry, academia, government, and civil society) were conducted. The main steps undertaken during this process consisted of investigating SWOT factors, assigning importance to criteria, conducting pairwise comparisons, defining agents and actors, identifying the most powerful facilitators and obstacles, formulating strategies, performing policy coherence analysis, and providing conclusions with recommendations and strategic actions.

For this research, we used official documents from the European Commission and other European institutions with responsibilities in the field of bioeconomy, as well as national documents from Romania (political documents, strategies, action plans, regional and national initiatives). Additionally, results and documents from the Bioeast Initiative and BioeastUp project were included. To achieve the proposed objectives, a literature review, text analysis of relevant studies and documents, and comparisons between the analysed countries were conducted.

Based on the findings, conclusions with recommendations and strategic actions were developed, which are useful for policy-makers in constructing the national bioeconomy strategy.

Keywords: bioeconomy, strategy, Romania.

Fluxuri de biomasă și factori de influență într-o rețea de ferme mici mixte – studiu de caz în GAL „Făgărașul de Sud - Ținutul Posadelor”

Camelia Gavrilescu¹, Monica Mihaela Tudor¹, Marie-Jacqeline Leonte¹, Dan-Marius Voicilaș¹, Vergina Chirițescu², Andreea Pantazi², Tudor Radu²

¹ Institutul de Economie Agrară al Academiei Române, București

² GAL Făgărașul de Sud – Ținutul Posadelor,
comuna Domnești, județul Argeș

E-mail: cami_gavrilescu@yahoo.com

Schimbările climatice afectează din ce în ce mai mult sistemele agricole europene, iar în România se manifestă prin secetă excesivă, perioade îndelungate de arșiță (cădură extremă) sau înghețuri târzii de primăvară și prin apariția de precipitații torențiale ce generează inundații. În contextul propus de noile Politici Agricole Comune și a Green Deal-ului, sistemele mixte agricole și agro-forestiere pot fi un răspuns la provocările generate de schimbările climatice și a creșterii frecvenței fenomenelor meteorologice extreme. Spre deosebire de sistemele agricole specializate, sistemele mixte au o reziliență mai mare, un potențial crescut de adaptare la climă și o capacitate de utilizare mai bună a resurselor de apă, nutrienți și sol.

Lucrarea de față prezintă un studiu de caz, localizat pe teritoriul GAL Făgărașul de Sud – Ținutul Posadelor (jud. Argeș), un sistem agricol format dintr-o rețea de ferme mici mixte, ce combină o varietate de activități: pomi și arbuști fructiferi, procesare locală a fructelor, creșterea oilor și a vacilor de lapte, procesare locală a laptelui, pășuni și fânețe, și agroturism. Sunt studiate fluxurile de biomasă ce au loc în interiorul rețelei de ferme, precum și cu actori din afara rețelei și modul în care aceste fluxuri contribuie la mai buna utilizare a resurselor locale. De asemenea, au fost identificați principalii factori de influență, și a fost analizat impactul acestora – în sens pozitiv și negativ – ca bază de pornire pentru trasarea unor direcții de acțiune care să ducă în timp la îmbunătățirea circularității și sustenabilității acestui sistem agricol.

Cuvinte cheie: sisteme mixte agricole, ferme mici mixte, schimbări climatice, reziliență, sustenabilitate.

Mențiuni speciale:

Această lucrare este un rezultat al cercetărilor științifice realizate în cadrul proiectului MIXED – Dezvoltarea transdisciplinară și multi-actor a sistemelor mixte agricole și agro-forestiere eficiente și reziliente, finanțat din Programul Uniunii Europene de Cercetare și Inovare Orizont 2020 în cadrul Acordului de Grant nr. 862357.

Biomass flows and influencing factors in a network of small mixed farms – case study in the LAG “Făgărașul de Sud - Ținutul Posadelor”

Camelia Gavrilescu¹, Monica Mihaela Tudor¹, Marie-Jacqeline Leonte¹, Dan-Marius Voicilaș¹, Vergina Chirițescu², Andreea Pantazi², Tudor Radu²

¹ Institute of Agricultural Economics of the Romanian Academy, Bucharest

² Local Action Group Făgărașul de Sud – Ținutul Posadelor,
Domnești commune, Argeș County

Climate change is increasingly affecting European agricultural systems, and in Romania, it manifests through excessive drought, long periods of extreme heat, late spring frosts, and the occurrence of torrential rains that generate floods. In the context proposed by the new Common Agricultural Policy and the Green Deal, mixed agricultural and agro-forestry systems can be a response to the challenges posed by climate change and the increased frequency of extreme weather events. Compared to specialized agricultural systems, mixed systems show greater resilience,

increased potential for climate adaptation, and more efficient use of water, nutrients, and soil resources.

This paper presents a case study located on the territory of the LAG “Făgărașul de Sud - Ținutul Posadelor” (Argeș County), an agricultural system consisting of a network of small mixed farms that combine a variety of activities: fruit trees and shrubs, local fruit processing, sheep and dairy farming, local milk processing, pastures and hayfields, and agritourism. The biomass flows occurring within the farm network, as well as with actors outside the network, and how these flows contribute to the better use of local resources, are studied. Additionally, the main influencing factors were identified, and their impact was analyzed—both positively and negatively—as a starting point for outlining actions that could lead, over time, to improved circularity and sustainability of this agricultural system.

Keywords: mixed agricultural systems, small mixed farms, climate changes, resilience, sustainability.

Acknowledgements:

This paper is a result of the scientific research carried out within the MIXED project – Multi-actor and transdisciplinary development of efficient and resilient MIXED farming and agroforestry systems, funded by EU Horizon 2020 programme under Grant Agreement no. 862357.

Sisteme agroalimentare locale și lanțuri scurte de aprovizionare din județul Bacău – Ferme mari vs. mici producători locali

Lucian Tanasă

Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane”,

Academia Română, Filiala Iași

E-mail: lucian.tanasa@gmail.com

Aceasta tematică explorează dinamica sistemelor agroalimentare locale din județul Bacău, analizând diferențele și complementaritățile dintre marii și micii producători. Pe măsură ce consumatorii devin tot mai preocupați de sustenabilitate și autenticitate, interesul pentru produsele locale a crescut, accentuând rolul ambelor tipuri de producători în economie și comunitate. Studiul evidențiază modul în care marii producători pot oferi stabilitate și cantități semnificative de produse, sprijinind lanțurile de aprovizionare mai lungi, în timp ce micii producători contribuie la diversitate genetică, conservarea tradițiilor și reducerea amprente de carbon prin utilizarea lanțurilor scurte de aprovizionare. Analiza subliniază provocările și oportunitățile fiecărui tip de producător, inclusiv accesul la piețe și adaptarea la cerințele pieței moderne. Co-existența celor două categorii este imperios necesară, iar colaborarea mai strânsă dintre acestea poate conduce spre un sistem agroalimentar local mai rezilient și sustenabil, capabil să răspundă mai bine nevoilor comunității și să contribuie la dezvoltarea economică a județului Bacău.

Cuvinte cheie: sisteme agroalimentare locale, lanțuri scurte de aprovizionare, producători locali, județul Bacău.

Local agri-food systems and short food supply chains in Bacău County – large farms vs. small local producers

Lucian Tanasă

Gheorghe Zane Institute for Economic and Social Research,
Romanian Academy, Iași Branch

This study explores the dynamics of local agri-food systems in Bacău County, analyzing the differences and complementarities between large and small producers. As consumers become increasingly concerned with sustainability and authenticity, interest in local products has grown, highlighting the roles both types of producers play in the economy and community. The study emphasizes how large producers provide stability and significant quantities of products, supporting longer supply chains, while small producers contribute to genetic diversity, the preservation of traditions, and a reduced carbon footprint through short supply chains. The analysis underscores the challenges and opportunities faced by each type of producer, including market access and adaptation to modern market demands. The coexistence of these categories is crucial, as is closer collaboration between them.

Keywords: agri-food systems, short food supply chains, local producers, Bacău County.